

«El català és molt difícil»

A. S. i D.

Som molts els qui hem sentit aquesta frase alguna vegada, sobretot en època d'exàmens. L'obertura de les es i les os, els pronoms febles, l'ús de la dièresi... Segons sembla, tots aquests elements són trencaclosques irresolubles.

Una anàlisi comparativa entre llengües ens ajudarà a enfocar aquesta qüestió d'una manera més objectiva.

Comencem parlant dels sons: de vegades es posa en relleu, normalment prenent el castellà com a model, la complicació que implica el fet que en català hi hagi vuit **sons vocàlics**, tres més que en castellà. Probablement s'ignora que l'anglès en té dotze, el francès, setze, i que hi ha llengües que en tenen més de quaranta. D'altra banda, no és cert que en castellà només existeixin cinc sons vocàlics: algunes de les seves variants dialectals, per exemple l'andalús, també utilitzen correntment la *e* i la *o* obertes.

Un altre suposat maldecap són els **pronoms febles**, el «punt feble» de molts estudiants de català. Per bé que, teòricament, les possibilitats de combinació són molt nombroses, generalment es redueixen a unes poques formes, sobretot en la pràctica col·loquial. A més, un estranger que aprèn català i castellà alhora segurament trobarà tan difícil construir *Els hi ha comprat ell [els caramels al fill]* que *Se los ha comprado él*.

Un aspecte que, per exemple, un anglès o un xinès podrien retreure al català és la quantitat de formes verbals que té. Val a dir, però, que aquesta conjugació diversificada és pròpia no solament del català sinó també de totes les llengües romàniques. Per contra, aquestes llengües no presenten l'abundor de terminacions per a expressar els **casos** (la funció sintàctica) dels mots, característica de l'alemany o el llatí, ni la multiplicitat de **tons** (entonacions) del xinès, que distingeix quatre tons, o del taiwanès, que en distingeix vuit (en aquestes llengües orientals, una mateixa paraula té diferents significats segons el to amb què es pronuncia).

De la mateixa manera que en els casos precedents, totes les altres «dificultats» que sovint s'imputen al català són relativitzables. Ara: això no vol dir que el català sigui una llengua fàcil. Totes les llengües són extraordinàriament complexes. I aquest és un dels punts que les fa tan atractives.

[*Medicampus*, 1 juliol 2002]